

Høringsinnspill vedr. Meld. St. 23 (2024–2025) om framtidens allmennlegetjenester og akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus.

Pensjonistforbundet støtter regjeringens mål om å forbedre allmennlegetjenesten og akuttmedisinske tjenester, for å sikre god ivaretagelse av helsetilbudet til en økende andel eldre.

Vi mener at særlig eldre pasienter må være i fokus i implementeringen av disse tiltakene. Det er nødvendig med flere sykehussenger og sykehjemsplasser. Mangler bidrar til økt press på allmennlegetjenesten og akuttberedskapen i kommunene. Økt tilgang til helsetjenester, bedre samhandling, og en større vekt på geriatrisk kompetanse er avgjørende for at allmennlegetjenesten skal møte behovene til den eldre befolkningen. Det er viktig med god bruker- og pårørende involvering i alle deler av behandlingen.

Under vil vi kommentere på følgende hovedgrep:

Ny finansieringsmodell for fastlegeordningen

Pensjonistforbundet er positive til en finansieringsmodell som bedrer kapasiteten og tilgjengeligheten i fastlegeordningen. Finansieringen må reflektere de spesifikke behovene som eldre pasienter har når det gjelder god kontinuitet og koordinering av behandlingen.

For å sikre bærekraftig allmennlegetjeneste er det avgjørende å tiltrekke seg og beholde fastleger. Forslag som fleksible arbeidsforhold, mentorordninger og tilpasning til fastlegenes behov er viktige tiltak. Dette punktet er kritisk for å møte det økende behovet for allmennlegetjenester, spesielt i møte med en aldrende befolkning.

Tverrfaglige fastlegekontorer

Vi støtter utviklingen av et mer tverrfaglig tilbud med god oppgavedeling i fastlegekontorene. Fastlegekontorene bør kunne inkludere flere helsepersonellgrupper som eks. sykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, helsesekretærer, psykologer og farmasøytter.

Erfaringen fra primærhelseteam viser at teamarbeid og tverrfaglig samarbeid i fastlegetjenesten bedrer tilbudet til pasientene, særlig hos de med store og sammensatte behov. Fastlegene ble mer tilgjengelig, pasientoppfølgingen bedre gjennom mer trygghet og kontinuitet, og pasientene var fornøyde. Tverrfaglig oppfølging er også viktig i arbeidet med «Bo trygt hjemme reformen», der målet er at eldre blir boende lengre hjemme.

Digitale løsninger og videokonsultasjoner

Digitalisering vil bidra til bedre og mer effektiv ressursbruk hos fastlegene og redusere den totale belastningen hos pasienten og pårørende. E-konsultasjoner, bruk av velferdsteknologi, samordning av pasientjournaler, legemiddelhåndtering, digitale målinger og kontroller for å nevne noe vil skje mer og mer.. Det er viktig å minne om at ca. 600 000 innbyggere i dag har lav eller ingen digital kompetanse. Dette medfører en betydelig utfordring for dem dette gjelder og deres pårørende, og helsetjenestene må ivareta dette for å sikre en trygg og god pasientbehandling. Det er derfor viktig at det også finnes alternative løsninger for de som ikke kan håndtere digitale verktøy. Tilgjengeligheten til helse- og omsorgstjenestene må være lik uavhengig av pasientens alder, sosioøkonomisk status og bosted.

Samhandlingsløsninger mellom nivåene i helsetjenesten

Vi støtter utviklingen av samhandlingsløsninger som sikrer trygge og effektive pasientforløp. Det er viktig at det gis tilgang til pasientjournaler på tvers av ulike nivåer. Bedre informasjonsutveksling og forenkling av rapportering kan bidra til at det blir lettere og raskere å få nødvendige helsetjenester. Det er viktig med ambulante/interkommunale geriatrike tjenester fra spesialisthelsetjenestene til kommunene, ved at for eksempel geriater er tidvis tilgjengelig på legekantorene og sykehjem i kommunene.

Helsekompetanse i befolkningen

Pensjonistforbundet støtter tiltak som fremmer helsekompetansen til den eldre befolkningen. Det er viktig at fastlegen tar seg god tid til å gi muntlig og skriftlig informasjon, og sikrer at den både er mottatt og forstått.

Kompetansekrav for leger og økt aldersgrense for fastleger

Å øke aldersgrensen kan bidra til at vi beholder flere erfarne fastleger, mer stabilitet, kontinuitet og færre innbyggere må bytte fastleger. Pensjonistforbundet mener dette er en problemstilling som krever en grundig avveining mellom hensynet til pasientsikkerhet og behovet for stabil og tilstrekkelig legekapasitet, spesielt i møte med det økende behovet for helsetjenester i en aldrende befolkning.

Når det gjelder kompetansekrav så mener Pensjonistforbundet at det er nødvendig å styrke kompetansen i alders- og sykehjemsmedisin i kommunene. Spesielt fastlegene må ha denne kompetansen. For bedre dekning på sikt er det viktig at emnekurs i alders- og sykehjemsmedisin blir en del av spesialistutdanningen i allmennmedisin.

Styrke pasientsikkerhet og kvalitet

Eldre har ofte flere sykdommer og kan bruke mange legemidler samtidig (polyfarmasi). Polyfarmasi øker sannsynligheten for bivirkninger og interaksjon mellom legemidlene, og eldre pasienter er mer sårbare for uhensiktsmessige effekter. Sikre pasientforløp er særdeles viktig når sykdomsbildet er komplisert, og det er nødvendig med oppfølging fra flere nivåer. Vi støtter at det utvikles verktøy for bedre pasientsikkerhet og kvalitet.

Styrke lokal akuttberedskap

Fastlegen er et viktig ledd i den akuttmedisinske kjeden og kan forebygge akutte hjelpebehov. Mangel på fastleger medfører utfordringer for de som skrives ut av sykehus. Mangel på kommunale sykehjems plasser er en utfordring, også for utskrivningsklare pasienter som er ferdigbehandlet i spesialisthelsetjenesten og ikke får nødvendig og god oppfølging i primærhelsetjenesten. Styrking av den lokale akuttberedskapen er også viktig for å kunne behandle flere sykdomstilfeller lokalt og sikre unødvendige sykehusinnleggelser.

Endring av finansieringsmodellen for legevakt

Pensjonistforbundet støtter at finansieringsmodellen for legevakt endres slik at kommunene får større handlingsrom. Eldre har ofte behov for rask tilgang til legevaktstjenester, og det er viktig at kommunene har tilstrekkelig ressurser til å tilby akuttmedisinsk hjelp av høy kvalitet.

Vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Jan Davidsen

forbundsleder